

Lehtivuoren hajuheinäseuranta

Sisällys

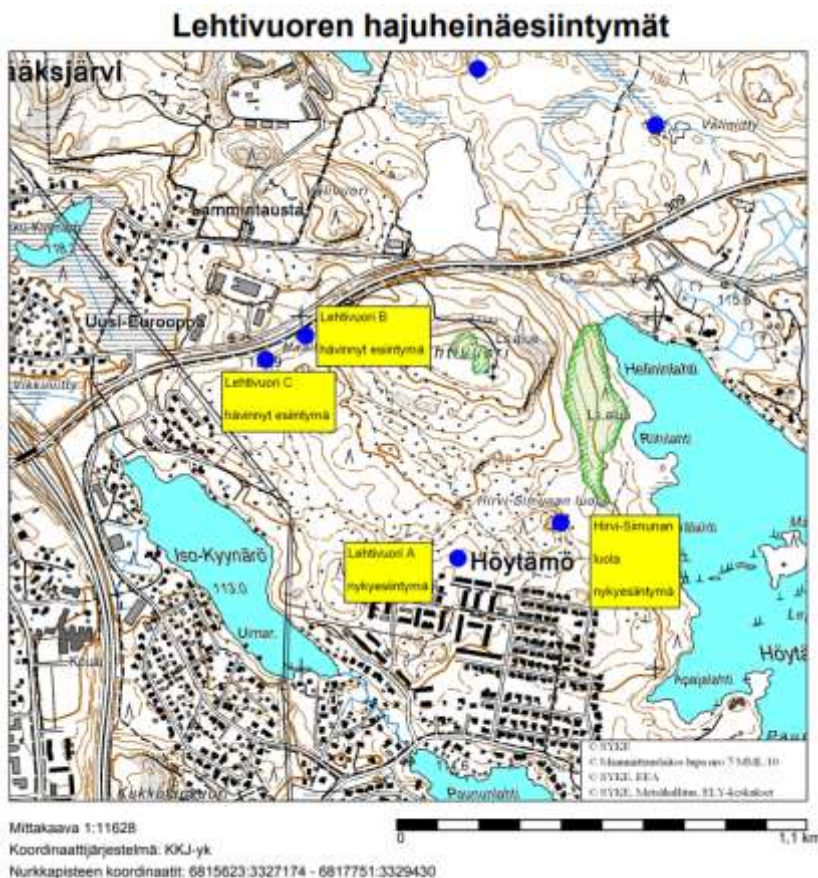
Johdanto.....	2
Selvitysalue.....	3
Aineisto ja menetelmät.....	3
Tulokset.....	3
Lähteet.....	6

Johdanto

Lempäälän Sääksjärven osayleiskaavan valmistelun yhteydessä alueella on tehty vuonna 2018 maankäytön suunnittelua palveleva luontoselvitys. Luontoselvityksen on laatinut FCG suunnittelu ja tekniikka oy. Luontoselvityksessä hajuheinien kasvupaikat mainitaan yhtenä alueen merkittävimmistä luonnonarvoista luonnonsuojelualueen ja Hirvi-Simunan luolan ohella. Hajuheinä on luontodirektiivin liitteen IV (b) laji, joka on tiukasti suojeltu myös luonnonsuojelualueiden ulkopuolella.

Lehtivuoren alueella on tehty hajuheinähavaintoja 1970-luvulta alkaen. Tunnettuja havaintopaikkoja ovat Lehtivuori A, Lehtivuori B, Lehtivuori C ja Hirvi-Simunan luola (kuva 1). Pirkanmaan ELY-keskukselta saadun tiedon mukaan Lehtivuori C ja Lehtivuori B esiintymät on merkitty hävinneiksi esiintymiksi. Muut Lehtivuoren nykyiset hajuheinäesiintymät tulee huomioida alueen jatkosuunnittelussa. (Lainamo, 2011).

Hajuheinäesiintymien nykytilan varmistamiseksi Lempäälän kunnan ympäristönsuojelu teki alueelle maastokäynnin kesällä 2022. Maastokäynnillä tiedossa olevat hajuheinien kasvupaikat (A, B, C ja Hirvi-Simunan luola) käytiin tarkistamassa ja paikalta etsittiin hajuheiniä, jotta niiden esiintyminen voidaan huomioida alueen suunnittelussa.

Kuva 1. Lehtivuoren hajuheinäesiintymät (Lainamo, 2011).

Selvitysalue

Lehtivuoren luonnonarvokokonaisuus on Sääksjärven osayleiskaavan luontoselvityksessä seudullisesti arvokkaaksi kohteeksi arvioitu 29 ha metsäalue. Metsäkasvillisuustyyppi vaihtelee tuoreesta kankaasta lehtomaiseen ja kuivahkoon kankaaseen. (Nuottajärvi, 2018) Tässä yhteydessä selvitysalueeksi rajattiin Lehtivuoren tiedossa olevat hajuheinäesiintymät Lehtivuori A, Lehtivuori B, Lehtivuori C ja Hirvi-Simunan luola.

Aineisto ja menetelmät

Maastokäynnin lähtötietoina käytettiin tietoja vanhoista esiintymistä sekä niillä tehtyjä havaintoja. Maastokäynti tehtiin 14.7.2022 ja sen suoritti Lempäälän kunnan ympäristötarkastaja Tuija Selänpää (FM biologi). Raportin laati Tuija Selänpää. Maastokäynnin ajankohta soveltuu hajuheinän havainnointiin.

Tulokset

Lehtivuori C ja Lehtivuori B

Ruskontien varressa olevilta hajuheinäesiintymiltä ei enää löydetty kasvia. Paikka ei ole niin karu kuin aiempien havaintojen yhteydessä on kuvattu. Aiemmat avolouhikot olivat suuremmalta osin pohja- ja kenttäkerroksen kasvillisuuden peitossa. Vallitseva metsätyyppi on tuoretta kangasta.

Kuva 2. Vasemmalla Lehtivuori C ja oikealla Lehtivuori B.

Lehtivuori A

Paunun asuntoalueen pohjoispuolella sijaitsevalta avolouhikolta löydettiin useita hajuheinäesiintymiä. Kaikki esiintymät sijaitsivat louhikon eteläpäädyssä. Muuta lohkarikossa kasvanutta lajistoa edustivat pallero- ja poronjäkäle, metsäkerrossammal ja

karhunsammal. Paikoin kasvoi myös käenkaali, kallioimarretta, metsäalvejuurta ja erilaisia torvijäkälä.

Esiintymiä havaittiin neljä kappaletta. Ensimmäinen sijaitsi noin 15 m päässä lohkareikon reunassa. Tässä esiintymässä kasvoi kuusi fertiiliä yksilöä. Toinen esiintymä oli tästä noin 8 metriä kaakkoon, noin 5 m etäisyydellä lohkareikon reunasta. Tässä oli kaksi tupasta hajuheiniä, toisessa 2 ja toisessa 4 fertiiliä yksilöä. Kolmas esiintymä oli toisesta esiintymästä noin 10 m kaakkoon, niin ikään 5 m etäisyydellä lohkareikon reunasta. Tässä kasvoi yksi fertiiliä ja kaksi steriiliä yksilöä. Neljäs esiintymä oli ensimmäisestä esiintymästä noin 5 m luoteeseen. Tässä kasvoi vain yksi steriili yksilö.

Kuva 3. Lehtivuori A hajuheinäesiintymiä.

Kuva 4. Lehtivuori A:lla hajuheininä kasvupaikat olivat suuren louhikon eteläpäädyssä.

Hirvi-Simunan luola

Hirvi-Simunan luolan ja Lehtimäen jalopuumetsikön välissä sijaitsevan jyrkänteen itäreunalta löytyi merkittävä hajuheinäesiintymä. Hajuheinää kasvoi useissa kohdin kallioharjanteella ja isojen lohkareiden päällä. Alueella kasvoi noin 40 fertiiliä yksilö ja noin 50 steriiliä yksilöä. Lisäksi oli joitain steriilejä lehtituppaita, jotka mahdollisesti olivat hajuheinää. Suurten lohkareiden ja alueen louhikkoisuuden takia tarkkaa yksilömäärää ei saatu laskettua.

Kuva 5. Hirvi-Simunan luolan hajuheinäesiintymiä.

Taulukko 1. Havaitut hajuheinäesiintymät, koordinaatit ja esiintymän kuvaus

Paikka	Sijainti (N, WGS84)	Sijainti (E, WGS84)	Esiintymän kuvaus
Lehtivuori A	61.416899	23.782990	- 6 fertiiliä - kahdessa tuppaaassa 6 fertiiliä (2+4) - 1 fertiili, 2 steriiliä
	61.416943	23.782848	1 fertiili
Hirvi-Simunan luola	61.417945	23.788455	- 1 steriili - mahdollisesti 2 muuta steriiliä tupasta
	61.417947	23.788459	- 20 fertiiliä, muutama steriili, kallion vieressä mahdollisesti steriili lehtitupas - 6 fertiiliä - 2 steriiliä - useita fertiilejä ja steriilejä (tarkkaa määrää ei pysty laskemaan, koska ison lohkareen päällä)
	61.418156	23.788668	6 fertiiliä ja n. 10 steriiliä
	61.417729	23.788484	steriili lehtitupas

Lähteet

Lainamo, S. (2011), Lempäälän Lehtivuoren hajuheinäesiintymät. Sähköpostiviesti 2.2.2011. Viestin saajat: Hupanen Jaakko, Nevala Timo, Varpe Antti Seppänen Minna ja Kuivasniemi Kaija

Nuottajärvi, M. (2018). Sääksjärven osayleiskaavan luontoselvitys. Raportti. FCG suunnittelu ja tekniikka oy.

Suomen lajitietokeskus. (2022). Hajuheinähavainnot. Tarkistettu 12.7.2022.